

L'escola rural de Benafigos: *l'Olivera*

Mireia Gonell Gómez
al065947@alumail.uji.es
Miguel Àngel Martí Tomàs

I. Resum

190

Si a dia d'avui passegem pels camps del terme de Benafigos trobarem pocs agricultors que encara hi conreen aquestes terres. Unes terres que, si fem la vista cap enrere, foren molt profitoses per a tots el masovers i les famílies que vivien en les masades del *Sol del Terme* dels anys 50.

Aquella imatge no és la que trobem ara. Encara hi ha algun camp cultivat pels veïns que no ha volgut deixar morir el llegat dels seus avantpassats però la majoria del masos estan despoblats i, com a conseqüència de la disminució demogràfica de la població, també desaparegué tot indici de vida per la contornada.

I conseqüentment també desaparegué el nucli rural on els xiquets aprenien els sabers bàsics: l'escola de *l'Olivera*. Aquesta escola era el que quedava de l'esforç que va fer la República per tal d'apropar l'ensenyament a la població, ja que es tractava d'una escola mixta que recollia l'alumnat dels masos del terme. A més, no només aprenien els xiquets que anaven a l'escola sinó que aquests xiquets després ensenyaven als seus familiars (pares, germans grans...) aquelles lletres que no havien pogut aprendre a causa de l'esclat i posteriors misèries de la Guerra Civil.

Aquest article és un recull de vivències (professorat, alumnat, veïns del poble...) del que fou l'escola de *l'Olivera*, d'allò que aprengueren i del que significà enmig d'un món rural de masovers amb pocs diners i amb una falta de mà d'obra que trobaven en els seus fills.

II. Introducció

Quan alguna persona sent parlar a la gent de Benafigos és prou normal que li pregunten d'on és. Sorprenentment, gran part d'aquesta gent no sap on es troba situat aquest poble, però quan desvetlles que eres de Benafigos la contestació sempre és: ¡Benafigos, *pocos y mal avenidos!*

Els benafiguins educadament contestem a aquesta agressió: però, encara no has vingut a *despartir-mos!*

He de dir que també tenim altres versions per a contestar, però millor no les esmento perquè són més ofensives. Què sabran aquestes persones si estem o no estem ben avinguts a Benafigos!

Es tracta d'un poble de muntanya situat a nord-oest de la província de Castelló a 945 m sobre el nivell del mar i per arribar-hi cal anar fins Atzeneta del Maestrat i des d'allí agafar la CV-170 cap a Vistabella.

Il·lustració 1. Benafigos, ja fa uns anys

A l'igual que a molts altres pobles, fa anys a Benafigos s'anava al camp a treballar, però ara la realitat és una altra. A dia d'avui es va al camp a passejar, a respirar aire fresc, a desemboirar-se de la ciutat i gaudir dels enormes fenassos pels quals no es pot ni passar a causa de la desaparició del ramat que abans ho deixava tot net.

És cert que les coses han canviat molt des d'aquells anys de la República, Guerra Civil i anys posteriors. Foren uns anys molt durs en els quals la gent tirava cap avant com podia. Foren anys caracteritzats per la fam, les malalties i d'analfabetisme. Com havien de preocupar-se els pares per l'educació dels seus fills si no tenien ni per a menjar?

La meua àvia materna es crià i cresqué a Benafigos. Fou la gran de sis germans i per ser la germana gran havia de *guardar la ramera d'ovelles* tots els dies i així ajudar als pares. Malgrat les seues tasques dintre de la unitat familiar, anà a escola i aprengué a llegir, escriure, sumar, restar, multiplicar i dividir. Però, i els xiquets que vivien als masos del terme de Benafigos on aprenien els sabers bàsics?

III. Els masovers del *Sol del Terme*

En termes generals, el masover era aquella persona que vivia en un mas. Un mas que probablement es trobava a una distància considerable del nucli urbà i que, per tant, no gaudia de tots els recursos disponibles. Tot i aquest *handicap*, tenien un benefici i és que es trobaven prop del seu lloc de treball.

El masover no vivia sol, sinó que en els masos vivien famílies senceres amb dos, tres, quatre... fills i cadascun dels membres d'aquestes famílies tenia unes activitats assignades dintre de la vida al mas. Així, la unitat familiar era entesa com una unitat de producció en què cadascú desenvolupava unes tasques totes al voltant de l'ofici del masover.

Aquest tipus de vida era semblant a de la gent que vivia als pobles, però era més complicat pel fet d'estar a molts quilòmetres del poble i no disposar de vehicles per a desplaçar-se.

Il·lustració 2. Homes batent el blat a una de les eres del noble de Benafigos

Al voltant de l'ofici del masover es podien trobar tota una sèrie de tasques que desenvolupaven tots els membres de la família. L'objectiu principal, com en qualsevol altre ofici, era l'obtenció de diners per a poder comprar aquells productes que necessitaven i, en segon lloc, obtenir menesters per a la vida diària (carn, fruites, verdures, llana...). Per tant, per dur a terme les diferents tasques s'aprofitaven tots els recursos que tenien al seu voltant: les pròpies mans, els terrenys, els casalicis i els animals.

Il·lustració 3. Famílies senceres batent el blat

El meu avi patern, natural de Xodos, era botiguer i durant molts anys anà pels masos amb el burret a comprar els productes que els masovers produïen i després ell ho venia al poble. De fet, aquesta activitat era un dels primers graons de la cadena mitjançant la qual els masovers obtenien diners a canvi dels seus productes.

Malgrat els seus beneficis econòmics, hi havia recursos dels quals no disposaven en els masos a causa de la seua llunyania del poble. Un exemple clar era l'educació, però no una educació en valors, saber estar, modals... que podien oferir-los les famílies (d'aquesta sí en tenien), sinó una educació en sabers, continguts, coneixements... que s'aprenien a l'escola.

IV. L'educació rural

193

L'educació que tenia lloc a Benafigos es desenvolupava en diferents escoles. A principis del segle XX, hi havia una escola unitària de xiquets i una altra de xiquetes. Més tard s'inclogué la de pàrvuls i amb els anys una per als analfabets, una altra per als adults i una rural per als xiquets dels masos.

Les escoles rurals com la que obriren al terme de Benafigos són el que queda de l'esforç que fa fer la República per tal d'apropar l'ensenyament a la població. En 1857 es va publicar la Llei d'instrucció Pública coneguda com la "Llei Moyano", declarant-se obligatori l'ensenyament primari per a tots, des dels 6 als 9 anys.

Aquest tipus d'escola havia de transformar-se en una escola activa, socialitzadora, vinculada al lloc on s'hi trobava i que aprofités totes les possibilitats que oferia el medi natural. El mestre o mestra rural, a més d'ensenyar, havia de saber com era la vida dels masovers i havia de conèixer l'entorn natural on s'emplaçava l'escola. Aquest ensenyament complia el seu principal objectiu: preparar per a la vida. D'aquesta manera nasqué l'escola rural de Benafigos, basant-se en nous principis pedagògics, sota la idea bàsica de lligar l'escola al medi on s'hi establí.

La contractació dels mestres era a càrrec del municipi i així, com el local on s'impartia l'ensenyament i l'habitatge dels mestres. Però, alguns docents, a més de ser persones lletrades contractades per l'ajuntament, ocuparen càrrecs d'alcalde i regidors a l'ajuntament de Benafigos. Per exemple, Bernardo Mundina, José Barreda i Gabriel Morant foren secretaris de l'ajuntament i Manuel Blasco fou alcalde de Benafigos l'any 1952. Aquest any s'acordà crear una escola de pàrvuls al nucli urbà i una escola mixta en la partida *Sol del Terme* on s'acollirien els xiquets i les xiquetes dels masos pròxims.

L'escola rural *l'Olivera* obrí les portes al seu alumnat l'any 1955. Fou situada en un paratge aïllat però cèntric dels masos del terme, a unes hores de camí a peu del poble i s'anomenà *escola de l'Olivera* perquè es trobava situada en la partida *Olivera-Coves*. S'hi trobava prop del riu Montlleó, en un paisatge envoltat de muntanya i de camps de conreu, és aquest un paratge sorprenent, de barrancs i terres abancalades fins l'infinit per poder conrear la terra amb nombrosos masos.

Es tractava d'una casa que l'ajuntament arrendava a la veïna Maria Marín Monferrer i estava distribuïda en un aula-escola per als xiquets i una casa-habitació per a viure el mestre o la mestra que hi ha hagués a l'escola.

Il·lustració 4. Escola rural l'Olivera (Benafigos)

L'any 1957 s'acordà sol·licitar a la Junta Provincial de Construccions Escolars la creació de 3 escoles (2 unitàries i una de pàrvuls), així com l'habitatge per als mestres (a causa de la condició que reunien els locals destinats per aquests menesters) i una escola mixta i habitatge a la partida *Olivera-Coves*. L'ajuntament oferí 500 jornals de vila i cavalleries, el 2% del pressupost de la construcció, la cessió d'un solar al carrer *Soldevila* per les escoles i vivendes, i una parcel·la en la partida de *l'Olivera* per fer l'escola dels masos. En *l'annex I* es pot llegir l'acta on es troba tota aquesta informació. També, s'inclou la memòria que l'ajuntament de Benafigos va emetre a l'esmentada junta.

V. Funcionament de l'escola¹

L'Olivera fou una escola mixta on xiquets i xiquetes de diferents edats es mesclaven en l'única aula que hi havia. Obria les portes a les 9 h del matí i les tancava de 13 a 14 h del migdia, i l'hora de l'esbarjo feien una olla gran de llet, de manera que a cada xiquet li corresponia un got d'aquesta llet i un trosset de formatge.

Dintre de l'aula disposaven del mobiliari i material mínim per a dur a terme les classes, com per exemple les plomes i el tinter per a escriure, llapis, maquinetes de fer punta als llapis, gomes, pupitres prou gastats, llibretes, regles, colors de fusta i de plàstic, guix, un mapa d'Espanya, una pissarra que utilitzava el mestre i també els xiquets, i un únic llibre en què es trobaven recollits tots els continguts que havien d'estudiar (religió, matemàtiques, ciències de la naturalesa, història, llengua...). A més, per poder sobreviure al cru hivern, disposaven d'una estufa de llenya on tots es calfaven.

¹ Per tal de poder conèixer el funcionament de l'escola de l'Olivera es dugueren a terme una sèrie d'entrevistes a través de les quals les persones entrevistades contaven les seues vivències i records relacionats amb aquesta escola.

Il·lustració 5. Bancs de l'escola de l'olivera

Encara que les classes es desenvolupaven sempre a l'aula, també es realitzaven excursions pel camp, com per exemple a l'ermitori de l'*Ortisella* o a la fonteta del *Portell*.

Il·lustració 6. Excursió a l'*Ortisella*

Com l'alumnat de l'escola de Benafigos, els alumnes de 8é curs de l'*Olivera* també es presentaven l'examen per obtindre el títol d'escolaritat que es realitzava a Vilafamés. D'aquesta manera, tots l'alumnat de Benafigos anava junt a l'examen. En l'*annex II* es pot veure l'acta de la prova terminal de 8é curs de l'any 1970.

VI. El mestre rural

El mestre o mestra rural no sols havia d'ensenyar sinó formar i fer conscient a l'alumnat d'allò que era la societat. D'aquesta manera i gràcies a aquestes escoles, molts habitants d'aquells poblaments dispersos i aïllats van veure com el seu medi s'integrava en una comunitat més gran, sentint-se així part integrant d'aquell projecte social. Va ser una nova concepció de l'ensenyança que va lligar l'escola al camp, malgrat als nombrosos problemes, les deficiències de l'edifici, del mobiliari i del material.

Així, el mestre havia de desenvolupar un aprenentatge significatiu i, per tant, havia de partir de les pròpies experiències de la vida diària del seu

alumnat i adaptar l'ensenyament als interessos dels xiquets. Per tant, l'escola fou rural però no per diferenciar-la de la del poble, sinó per l'ambient on es desenvolupà.

N'Aurora Monfort Badenes² (1929) fou la primera mestra rural de l'escola de l'*Olivera*. Els estudis primaris i el batxiller els dugué a terme a Atzeneta, poble on es crià i cresqué. No havia acabat el batxiller quan en *Mariano*, el capellà que hi havia a Atzeneta en aquell moment, li demanà si volia fer classe a l'escola rural de Benafigos fins que arribés el mestre corresponent. Així, acceptà i estigué a l'*Olivera* com a mestra durant dos anys. Ja més tard i de més gran estudià magisteri a l'escola Normal de Castelló (acabà la titulació quan tenia 33 anys).

N'Aurora ens contà *"...aquella època no era com ara. A Benafigos la dona del mestre també donava classe i tampoc no tenia el títol. Els mestres no volien anar a les zones rurals perquè la paga que els donaven era curta i la vida era molt dura..."*.

Durant aquests dos anys, n'Aurora es desplaçava tots els dies des d'Atzeneta a l'*Olivera*. Primer anava en bicicleta fins al *mas d'en Jaume* i després a peu. En aquesta segona part del trajecte l'esperava una xiqueta que també anava a l'escola i que vivia molt lluny.

A l'aula tenia uns 12-13 xiquets i xiquetes de totes les edats. Per a dur a terme les lliçons utilitzava les *cartilles*, de manera que els xiquets aprenien primer les vocals i les consonants i finalment les paraules.

El nivell era molt baix i tots els xiquets tenien les mateixes manques de coneixement foren grans o més menuts. Provenien d'una zona que estava molt allunyada dels altres nuclis amb escola (Benafigos o Atzeneta) i ni pares ni fills sabien llegir i a més, encara arrossegaven misèries posteriors a la guerra.

"Els xiquets d'aquella zona no tenien cap saber, no coneixien les lletres i ho van agafar molt bé...Un xic que va marxar a fer el servei militar i no sabia les lletres, i el seu germanet que anava a l'escola li les ensenyava".

Il·lustració 6. Materials utilitzats en l'escola de l'*Olivera*

² Entrevista realitzada per telèfon.

Durant el temps que va estar a *l'Olivera* com a mestra, va estar sempre recolzada pels propietaris de l'edifici i recorda que eren molt hospitalaris, ja que sempre estaven a la seua disposició si necessitava cap cosa.

Després d'aquests dos anys marxà, però ho va fer amb un bon gust de boca.

“Vaig fer molta feina perquè la gent era molt agraïda i com tenien tantes ganes d'aprendre ho feien tot molt fàcil i a més, posaven tota la seua voluntat. Vaig quedar molt contenta d'allí”.

Una altra mestra de *l'Olivera* que recorda Humildad Villalonga Monferrer³ fou Maria Loreto Merchan, natural del Castillo de Vilamalefa. Estigué uns tres anys i durant la setmana vivia amb el seu home a la casa-habitació que hi havia en el mateix casalici on estava l'escola i els caps de setmana marxaven en la moto. El seu home, Nicanor, era rellotger i a més tocava l'acordió i a vegades els ensenyava més coses que la pròpia mestra.

Josefina Torregrossa Ramón també fou mestra de *l'Olivera*, d'acord amb el que recorda Lourdes Marín Vidal⁴, i estigué fins a 1964. Na Josefina era natural d'Alacant i durant la setmana es quedava en un altre mas (*mas del Pi*) que es trobava a uns 10 minuts de l'escola. Per a no estar sola, vivia amb un matrimoni de major edat i tots els diumenges ella i la mestra del mas pujaven al poble expressament per anar a missa. Tenien unes dos hores de camí a peu.

L'última mestra d'aquesta escola fou Maria Rosa Blanco de la qual no disposem d'informació, però sí d'una fotografia.

Il·lustració 7. Maria Rosa Blasco. última mestra de l'escola de l'Olivera

Amb el pas dels anys, la població d'aquestes terres anà disminuint paulatinament i com a conseqüència de la despoblació van tancar l'escola i els xiquets que quedaven van seguir els seus estudis a l'escola d'Atzeneta. Per facilitar-los les coses, van posar servei d'autobús que els recollia i els duia a l'escola. Malauradament, al terme d'Atzeneta també van tancar l'escola rural i també els van enviar a l'escola del poble.

³ Ex alumna de l'escola rural de *l'Olivera* entrevistada.

⁴ Néta dels propietaris del mas de *l'Olivera* i també entrevistada encara que no assistí a eixa escola.

VII. El record

198

L'escola rural de *l'Olivera al Sol del Terme* fou un vell exemple d'aquestes escoles nascudes per a educar als xiquets i xiquetes masovers que no podien anar cada dia al poble.

Enmig del no res en l'aïllament de la muntanya, a *l'Olivera* es continuava obrint llibres per a llegir i llibretes on escriure. L'escola rural, mes enllà d'educar als xiquets i les xiquetes va pretendre dur la cultura a tots. Però malgrat tot aquest treball, ja fa molts anys que l'escola va tancar les seues portes i es van deixar d'obrir llibres, d'ensenyar i d'educar.

A dia d'avui ja no queda res dins l'escola. La pissarra, la taula del mestre i els bancs de fusta on van seure els xiquets i xiquetes d'aquestes contornades han passat a una millor vida. Era la fi d'un procés que va intentar unir l'educació amb el medi rural, la fi d'un somni per formar persones.

Il·lustració 8. Restes de la xemeneia i dels bancs de l'escola de l'Olivera

D'aquell esforç queden ara quatre parets, restes dels bancs plens de corcs i les vivències de totes aquelles persones que van gaudir d'aquesta educació. I gràcies a tota aquest informació, les noves generacions de benafiguins podem conèixer una mica més la nostra història, les nostres arrels i formes del vida que avui en dia ja no existeixen.

VIII. Agraïments

Finalment i no per ser l'última part es la menys important, voldríem donar les gràcies a totes aquelles persones que de manera desinteressada ens han ajudat en l'elaboració d'aquest article.

Ens agradaria ressaltar el protagonisme de totes i cadascuna de les persones que creuren el seu camí amb el nostre. Personetes que ens han deixat escrits, materials escolars, llibres, fotos... i per descomptat la seua pròpia imatge i el record d'aquells anys.

Juntament amb aquest grapat de persones, també hem d'afegir a l'Ajuntament de Benafigos per deixar-nos accedir als pocs papers que queden en les seues instal·lacions i l'excel·lent tracte que em donaren els seus treballadors.

També, a Miquel Ortells que fou qui proposà la realització d'aquest treball de recerca tan enriquidor i a Josep C. Linares per la correcció dels aspectes formals i ortogràfics del mateix.

Hi ha un proverbi africà que diu que *fa falta tot un poble per a educar un xiquet*, doncs en aquest cas el que diem és que *fa falta tot un poble per a conèixer la seua història* i de no enregistrar totes aquestes joies les perdrem a mesura que passi el temps i amb elles la memòria històrica del que foren aquells anys en el nostre poble, BENAFIGOS.

Moltíssimes gràcies a tots

IX. Annexos

200

UNIVERSITAT
JAUME I

DON EVARISTO ASENSIO MARTINEZ,
SECRETARIO DEL AYUNTAMIENTO DE LA VILLA DE BENAFIGOS (Castellón)

CERTIFICO: Que el Ayuntamiento en Pleno, en sesión extraordinaria del día diez y siete de Febrero ppdo. adoptó entre otros el siguiente acuerdo:

".-Por el Sr. Presidente se manifestó que en virtud de las normas facilitadas por la Junta Provincial de Construcciones Escolares de esta provincia, publicadas en el B.O. num. 10 del ppdo. mes de Enero en relación con la orden M. de 23 de julio de 1955, y debido al estado y condiciones que reúnen los edificios destinados a escuelas, tanto por lo que se refiere a las dos escuelas unitarias, cuya clase se realiza en edificio propiedad del Ayuntamiento, como la escuela de párvulos y mixta Olivera-Cobes que se encuentran en locales arrendados, así como la falta de tres viviendas para Maestros y pésimo estado de habitabilidad de la de la Sra. Maestra, única existente, se hace patente la imperiosa necesidad de construcción de cuatro escuelas y cuatro viviendas para Maestros que han de regentar las mismas.-"

"Vistas las modalidades de financiación en las Construcciones Escolares establecidas por mencionada O.M. en cuanto a la competencia de las Junta Provinciales adaptando la de 27 de Agosto de 1.954 y 20 de junio 1955, despues de haber deliberado ampliamente por unanimidad se acordó:-

Primero-Solicitar la construcción por la Junta Provincial de Construcciones Escolares, de tres escuelas (dos unitarias y una de párvulos) así como tres viviendas para Maestros en el casco urbano de esta localidad; y una escuela mixta y una vivienda en la partida Olivera-Cobes.-"

Segundo.- Ofrecer en cesión perpetua para dicha construcción el solar de quinientos veinte metros cuadrados, situada en la calle Soldevila, af fin de construir el Grupo escolar dentro de la localidad y tres viviendas, el cual no se encuentra catastrado, por ello se omite datos de inscripción.

"Hacer idéntido ofredimiento de solar para la construcción de la escuela mixta Olivera-Cobes, de una superficie de diez hectareas, diez y ocho areas y noventa y seis centiareas de cabida, el cual se encuentra inscrito en el poligono 70-71 partida 22, partida Olivera, cuya nota de inscripción en el Registro de la Propiedad es de Tomo 5º, Libro 1º, folio 214, finca 172, inscripción primera, pudiendo tomar de dicha finca la superficie que se precise tanto para la escuela como para vivienda.-"

Tercero:El Ayuntamiento se obliga a contribuir en la construcción de dichos edificios de la forma siguiente:- a)Participación con quinientos jornales de braceros y caballerías en dicha obras.- b)Comprometerse esta Corporación a la aportación en metálico del 2 por 100 del importe del presupuesto de ambas construcciones.-"

Cuarto: Que se autorice al Sr. Alcalde-Presidente para que eleve solicitud del presente acuerdo a la Junta Provincial de Construcciones Escolares en nombre de esta Corporación, en unión de la memoria correspondiente.-"

Lo inserto, con acuerdo fielmente con el original a que me refiero.-

Y para que cons-

te, expido la presente certificación con el visto bueno del Sr. Alcalde en Benafijos a quince de Marzo de mil novecientos cincuenta y siete.-

Vº Bº

El Alcalde

Juan Lafont

[Handwritten signature]

[Faint, mostly illegible text from the reverse side of the document, including phrases like 'Por el Sr. Presidente de la Junta Provincial de Construcciones', 'El Ayuntamiento de Benafijos', and 'Certifico que se autoriza al Sr. Alcalde...']

M E M O R I A

que eleva el Sr. Alcalde-Presidente del Ayuntamiento de la villa de Benafigos ante la Junta Provincial de Construcciones Escolares, en relación con la petición de construcción de cuatro escuelas y cuatro viviendas, de las cuales tres corresponden a dos unitarias y una de parvulos dentro del casco urbano y otra con su correspondiente vivienda destinada a escuela mixta en la partida Olivera-Cobes, todo ello según Circular num. 87 de fecha 11 del ppdo. mes de Enero publicada en el B.O. de la provincia num. 10, comprensiva de las normas de aplicación para Construcciones Escolares por dicho Organismo Provincial de conformidad con la O.M. de 23 de julio de 1.955.

NECESIDAD DE SU CONSTRUCCION.- Este municipio en la actualidad dispone de dos edificios escuelas unitarias para niños y niñas propiedad de este Ayuntamiento, encontrándose funcionando una escuela de párvulos dentro del casco urbano y una mixta en la partida Olivera-Cobes, estas últimas en locales arrendados a particulares.

Independientemente del mal estado de las escuelas unitarias, la de párvulos se encuentra arrendada al vecino Pedro Gual Peris, en edificio de la calle Portellás y la mixta de la partida Olivera a la vecina Maria Marin Monferrer, esta última con la correspondiente casa-habitación.

Aunque en la actualidad las Corporaciones se encuentran liberadas de las obligaciones que anteriormente tenían, de pago de subvención por casa-habitación para las Sres. Maestros, por lo que a nosotros se refiere, al haberse creado durante el ejercicio 1955 las citadas escuelas de parvulos y mixta, tenemos obligación de satisfacer los citados alquileres, suponiendo un gravamen anual del presupuesto ordinario de gastos.

De llevarse a cabo su construcción, en primer lugar liberaría a esta Corporación de las citadas cargas, ya después que pese a las reformas de los locales para destinarlos a la enseñanza, estos no quedan admisibles mas que en periodo transitorio.-

NORMA APLICABLE: Dada la escasa potencialidad económica con que cuenta este Municipio, para atender estas construcciones al igual que muchas obligaciones atribuidas en la vigente Ley de Regimen Local a las Corporaciones Locales, y por otra parte vistas las normas de financiación para esta clase de construcciones por la Junta Provincial, según el apartado 3º de las funciones que a dicho Organismo se le atribuyen por la O.M. de la citada del 23 de julio de 1.955 publicada en el B.O. del Estado num. 236, desea acogerse a dichos beneficios, y aunque Municipio inferior a 1.000 habitantes debido a la imperiosa necesidad de construir las mismas, se acuerda partidipar con la colaboración vecinal de quinientos jornales de braceros y caballerías, mas el 2 por 100 en metálico del presupuesto de dichas obras.

De los dos solares que se ofrecen uno no figura inscrito en el Registro Fiscal debido a olvido involuntario, si bien la información practicada resulta propietaria de este Ayuntamiento, y como tal lo ofrece al igual que el de la partida Olivera,

En la adjunta documentación de solicitud se omite el infor-

me del Sr. Arquitecto escolar, así como proyecto, memoria, presupuesto y pliego de condiciones de las obras que se solicitan, por cuanto interesados dichos servicios del Funcionario competente, nos han participado se harán posteriormente.-

Si por alguna circunstancia los sblares objeto de oferta, no resultasen admisible por el Sr. Arquitecto Escolar, la Corporación se obliga a facilitar otros que reúnan las debidas condiciones precisas para este fin.

Tal es el parecer del Sr. Alcalde que suscribe, cuyo criterio eleva a su superior Autoridad, a fin de que tras el juicio que le merezca, se digne autorizar ya construcción que se solicita.

Benafigos, 15 de marzo de 1.957

El Alcalde-Presidente

Juan Lafont

